

KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: a Képes Világlap-pal együtt
Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ÜGYVED

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A nyomor éjszakája.

A kormány százezer koronát ajánlott fel a főváros nyomorgó munkanélküli lakóinak támogatására, amely összeghez a főváros még ötszáz ezer koronát adott. Ennek a százötvenezer korona inegélynek az igazságos kiosztása sok fejtörést okozott a főváros tanácsának. Megbízták a szociálpolitikai ügyosztály szakelőadóját: Ferency Imrét, aki a szociáldemokrata-párthoz fordult segítségért. A párt szervezett munkásokat boesátott a munkanélküliek összeírására és megkezdődött a munka. Nappal csak azokat lehetett összeszámlálni, akiknek rendes lakásuk volt, ha kifizetetlen is, de legalább állandó. Felkellett kutatni a rejtett tömeglakások éjjeli buvóhelyeit, ahová a kóbor munkatlanok menekülnek az éjszaka és a fáradtság elől.

Erről az éjszakáról írunk, a megdöbbenő lélek fájdalmával, hogy olvasóinknak fogalma legyen arról, milyen Budapest, a csillogó, a fényében tündöklő koldus Budapest. A nép tele van a nyomor szélsőségeinek látványaival, kores, vagy szenvedő, elgyötört vagy állatiasságba sülyedt testekkel, tömeglakásokkal, rohadt emberkuckókkal, ron-

gyokkal, piszkos ágyakkal, a nélkülözés ordító jelenségeivel, a kétségbeesések azzal a nehéz lélegzetvételével, melyben csak azok tudnak már élni, akik az összehasonlítást nem ismerik. Ami most Budapest emberrengetegének alján és szélein lerakódott, az megdöbbenette a hivatalos fórumokat is. Nem a riporter színes tolla, hanem a számláló biztosok felelete beszélt a tornyaival egeket verő városról és felbecsülte az inferioritások azon elképzelhetetlenségét, melyet gazdasági tevelésünk nagyszabású zajának mélységeiben, mint antiszociális termék és szegény felhalmozódott.

Az éjszaka felvilágosítást adott arról, hogy végtelenségig lesüllyedt a lét a váltságos hónapok jajkiáltásaiban és lázongó elgyötörttségében mennyi volt az igazság. Borzalmas éjszaka volt.

A sötétség, az emberrontás szerelenségei mutatkoztak, amint tatóngó torokkal, mind több és több testet nyelnek el. A nyomorúságnak, a szegénységnek az a definálhatatlan orrfacsaró bűze, az állati odúk kis térsége, az ágyakba kuporodó emberférgék, (nők, férfiak, fiatalok, öregek, suhancok, csitri leányok vegyesen) mind olyan kép, mely megdöbbeníti a nézőt, ekkora nyo-

mort nem is remélt. Mint sóshalak, úgy vannak összeszorítva az emberek a tégladobozokban. A viskók kívülről becsületes maradványai a falnak, de belül a nagyvárosi nyomoruság éjjeli menedékhelyei. A babonás orosz nyomoruság, a ruhának nevezett gőzölgő rongyok között terjed a tüdővész. Világvárosi göggel csillognak a villanylámpák lángjai, mint valami tejut a fekete nyomoruságban. De milyen gyöngye vigasz ez annak, aki tudja, hogy a fény mögött ennyi az árny.

Egyik helyen reabukkantak egy asszonyra, aki nem munkanélküli. Egész nap diót tör és keres napi negyven fillért. Az összeíró bizottság zavarba jön, kereset-e napi negyven fillér, ahol a kenyér kilóját ennyiért mérik? A másik helyen falusikra akadnak, akiket a meginduló élet vonzott a nyomoruság Babilonjába és itt kódorognak már hetek óta, munka nélkül. Odahaza a tehenük is különb almon alszik, mint itt az embert gyilkoló fanyákon a felvándorolt emberek.

A pénztelenségnek, a pangó iparnak, a szünetelő építkezésnek ekkora pusztításait nem merete senki sem hinni. Tudták sokan, hogy a csillogó város nem fenéig tejfel, de hogy Gorkij

A nő helyzete a társadalomban.

„A Kunszentmártoni Ujság” eredeti tárcája.

Irta és felolvasta az Amke márc. 1 napján tartott kulturánapon:
RÁCZ GYULA
polgáriskolai tanár.

(Folytatás és vége.)

— Egyszóval a női agy mélyebb, tudományosabb vizsgálódásokra berendezve nincs és a már megemlített okon kívül van még egy külső ok, amely azt lehetetlenné teszi és ez az, hogy a nőt minden cselekedetében a tetszeni vágyás irányítja. Ez a külsőség, ez a tetszeni vágyás meg kell, hogy akasszon minden komolyabb munkát, mivel ez azt idézi elő, hogy a munkálkodás nem önmaga, nem a munka miatt van, hanem azért, hogy másnak, vagy másoknak, vagy mások előtt irigységet okozzon.

A tudományból nyugodt lelkiismerettel küszöböljük ki a nőket.

S nézzük meg milyen helyet foglaltak el az irodalomban?

Hát egyet ismerjenek be a legelfogultabb suffragettek is — hogy írni nem tudnak a nők! Higyjék el, ez részükre igazán terra incognita — teljesen ismeretlen föld. Van néhány úgynevezett írónő is. Hogy ezek mégis miért tetszenek, arra is megfelelek. — Ma az erotika, az érzékesség korszakát éljük, a férfi író is csak úgy tetszik, ha tárgyát a szemézből veszi, menyire tetszenek tehát az ilyen írónők művei!

Ezeknél az írónőknél ne beszéljen szeméremről senki a társaságukban csakis a férfi fog pirulni! I. Alba Nevis! Lagerlöf! Zelma!

A többi, az átlag meg úgy ír, hogy egyenesen el kellene őket tiltani az írástól. Ugyan ki nem csapta még a földhöz Maritnak, vagy Benickynének egy bájosan unalmas lélekölő kötetét?

Ezek után vizsgáljuk meg a nők helyzetét a művészetekben.

Mielőtt ezt a kérdést taglalnók, a művészeteket két részre osztjuk alkotó és reprodukáló művészetekre.

Alkotó művészetek, mint tudjuk az építőművészet, a festés, a képfaragás, alkotó zene és irodalom.

Reprodukáló művészetek: a színészet és a zene.

Már most, ezen a téren is — a művészetek terén, amely kellene, hogy lelkükkel egybe legyen forrva, mit alkotnak a nők?

Szomorúan kell konstatálnunk, hogy semmit, de épenséggel semmit! Ki hallott már építő nőkről, női Rafaelről, Michel Angelóról, ki hallott már női Wagnerokról?

Maradnak hátra a reprodukciók, itt már aztán lehetnek nagyok, lehetnek kiválóak. Lehetnek ugyanis nagyszerű színészek, kiváló táncosok és virtuoz zenészek, akik lázba ejthetik az egész világot — de ugyanezt megcselekedhetik a férfiak is, kik ezen a téren szintén nem utolsók.

De a nőnek ez a sikere, határozott pozitív siker és nekem jobban is tetszik, az erőszakos párok által elért törekvéseknél — mert ez a

siker — természetes productuma a nő értelmiségének.

Ez a siker nyújt gyönyörűséget az egész világnak, ki nem örült a Blaháné dalának, a Jászai Medejának a Sarah Saffiokjának.

Ezek a nagy asszonyok ismerik nőiségük értékét, ezek kiforrott, világra szóló egyéniségek — ezek nem feministák — ezek asszonyok! Ezek élnek valóságos életet s habár most már fehér a hajuk, de a lelkük még mindig oly úde, oly harmatos, mint a tizenhat éves leányé.

Miért nem vettek ezekről példát a suffragettek, amikor rombolnak, zuznak, szembeszállnak férfikarddal — és megijednek egy egértől?

No de hát mindenki nem lehet művésznő és nem lehet egész egyéniség!

S ezzel elérkeztem előadásom legfontosabb fejezetéhez — a kenyérkereső nőhöz. Mivel épen a megélhetési viszonyok megváltoztak és a család fogalma megrendült, fellépett a porondra egy eddig ismeretlen típusa a nőnek! a kenyérkereső nő!

Ez az új típus elárasztotta az egész világot. Telvük velük minden hivatal, minden iskola, bank és iparvállalat, posta és vasút. Az írógép felszabadított sok százezer leányt, a kikre talán mostohább sors várt volna.

Ennek a kenyérkereső nőnek a munkája a legbecsületesebb munka. Szerény keretek között, végtelen szorgalommal elvégzett ténykedés ez, amely besugározza, bearanyozza a sápadt arcokat.

Maxim birodalma Budapesten is ilyen megdöbbentően megnőtt, a fantasztikus regényíró sem álmodta.

Ne is induljon mitőlünk senki a nyomorváros felé. Annyi a munkanélküli már most, hogy az összeírt éhes emberek kinyújtott kezébe sem tudnak elegendő munkát adni. A beköszöntött tavasz apaszt valamit a nyomoruság áradaton, de valami nagy fellendülést nem vár senki. Még egy esztendőben sem kértek oly kevés építési engedélyt a fővárosban, régen volt ennyi összeroppanás és üzembeszűntetés az ipar terén, mint az idén.

A nyomor éjszakája mindezt igazolta. Mint egy kinyújtott kar mutatott ki a vidékre, hogy valahogy a hiu reménykedőket visszatartsa, figyelmeztesse: ne rohanjatok a kész veszedelembé, a magyarok csillogó fővárosa olyan, mint az alma, kívül piros, belül rohad.

100.000

koronát szavazott meg az elmúlt héten *Kecskemét* város törvényhatósági bizottsága a *kunszentmárton-tiszazugi* rendes nyomtávu vasutra. Amidőn ezen hírt olvasóink tudomására hozzuk, üdvözöljük a nagy alföldi várost, mely egy szóra ideáll mellénk, és segíti megvalósítani régi álmukat, a tiszazugi vasutat.

Kecskemét város ezen tette hálával tölti el az egész tiszai alsójárás közönségét, mert most már ez a fontos vasut kiépül, összeköti a falukat az igazi központtal *Kunszentmárton*nal, hol — a főszolgabírórságon kívül — minden hivatal és ami a fő: *egy óriási piac található.*

Kecskemét város hozzájárulása is azt bizonyítja, hogy a járásban csak a tiszazugi vasutnak van jövője. Minden más vasutra adott pénz, — ablakon kidobott pénz, — a keskenyvágányú répvasut pláne, gyermekmesékbe való, karácsonyi ajándéknak még csak megfelelő, de komoly vasutnak — neveléses.

Ezt látva, érezte *Kecskemét*, amidőn 100.000 koronát ajánlott meg a tiszazugi vasutra.

Kecskemét város hozzájárulásával most megvan a *kunszentmárton-tiszazugi* vasut

De tekintvén azt, hogy ezen leányok legnagyobb része nem megy férjhez s mivel ezek a leányok a művelt középosztály leányai — tehát ezek döngetik legjobban a férfiak várát, melyet lerombolni egyetlen vágyuk, minden reménységük.

Segítségükre mennek a munkásleányok százezrei — s megteremtették a feminizmust!

De ez a mozgalom, amely nem más, mint urhatnamság — elősegítette a prostitúciót, megalgá a leánykereskedés szörnyű elterjedésének.

Nos — ez ellen miért nem szervezkednek?

Ez ellen feminista hölgyek miért nem állnak csatorba? Anketkeznek meg banketteznek, báloznak és határozati javaslatokat fogadnak el — miért nem szüntetik meg az emberiség ezen fekélyét, miért támadják önk a férfiakat, mikor a maguk védelméről sem tudnak gondoskodni?

Mire való a női választói jog, mikor évente csak 31000 európai leány kerül rendőri felügyelet alá s még hány ezer, a kókról nem tud a rendőri statisztika?

építési költsége. A törvényhatósági bizottság, azonkívül *Csépa, Sas, Ug*, megszavazták már a költségeket, *Kunszentmárton* pedig a hiányzót pótolni fogja, — misem áll most már utjában annak, ha az ősszel a tiszazugi vasut építését megkezdik.

De kezdjék is meg. Erre a vasutra nagy szükség van. Ne késlekedjünk, hanem cselekedjünk. Ha olyan erély lesz a kivitelben, mint a megajánlásban, akkor ez a vasut minél előbb létesül és közvetíti a forgalmat *Kunszentmárton* és a tiszazug között.

4

százalék című, a «*Kunszentmártoni Ujság*» legutóbbi számában megjelent vezércikkünkre a következő levelet kaptuk:

A „*Kunszentmártoni Ujság*” tekintetes szerkesztőségének,

Kunszentmárton.

Gondoljuk, hogy a *Kunszentmártoni Ujság* március 29-iki 13. számában +4 % cím alatt megjelent cikk nem a *kunszentmártoni* hitelviszonyokra vonatkozik, hanem az általános hitelviszonyokra s a cikk valószínűleg nem s helyi termék. Mivel azonban a cikknek olyan részei is vannak, melyekből a viszonyokkal nem ismerős olvasó azt a következtetést vonhatja le, mintha a cikkíró éppen a *kunszentmártoni* hitelviszonyokkal nem volna megelégedve, ki kell jelentenünk, hogy a *Kunszentmártoni Takarékpénztár Rt.* az *Osztrák-Magyar Bankot* a kamatláb leszállításában nyomon követte s amely mértékben az *Osztrák-Magyar Bank* lejjebb szállította a visszleszámitolási kamatot, éppoly mértékben s azonnal leszállította a *Kunszentmártoni Takarékpénztár Rt.* is adósaival szemben a válto- és kötvény-tartozások után járó kamatot. Annak, hogy ennek dacára a bankok ország-szerte magasabb kamatot kénytelenek szedni, mint amilyent máskor szedtek akkor, amikor 4% volt az *Oszták-Magyar Bank* kamatlába, melyekben fekvő okai vannak. Az egyik ok az, hogy az *Oszták-Magyar Banktól* ilyen 4%-os pénz csak igen kevés jut át más bankok használatába. A másik ok az, hogy a betétek után magas kamatot igényel a közönség. A legfőbb ok azonban az, hogy magas kamatra is kevés mindenütt a betét. A háborus mozgalmak által megijesztett közönség elvonta betéteit a bankoktól s még ma is otthon tartja a pénzét. Míhelyt a forgalomból kivont betétek ismét a pénzintézetek kezébe kerülnek, olcsóbb lesz megint a pénz. A bankok inkább kiadják pénzkészleteiket

Miért távolodnak el attól a magasztos hivattól, amelyet az Uristen rendelt Önöknek, miért nem akarnak anyák lenni, miért féltik annyira a természetüket — hisz a nők ideálja a görögönő, az sohasem tette ezt!

Minek abból az édes paradicsomi boldogságból kimenni a meztelen élet rut porondjára? Nem nőnek való az! S ha nem is tartunk a főzőkanál korszakánál, mégis mennyivel bájosabb a kátyha melegétől kipirult menyecske arca, mint annak fonnyadt vonásai, aki elveiért ehségstrájkot mimel hörtönében.

Az utóbbi nem mártír, hanem neveléses, ez pedig ő!

Térjenek tehát vissza a családi tűzhely melegéhez, fenséges szent hangulatához s boldogságukat ne féltelenkedésekben, hanem férjük, gyermekeik szeretetében leljék!

Legyenek újból feleségek és anyák, így fognak rendeltetésüknek csak megfelelni, így lesz öröme a természetnek és így lesz befejezve teremtés munkája is.

kisebb kamatra, semhogy pénztárukban gyümölcsötetés nélkül hevertessék azokat. Addig pedig, hiába olesó az *Oszták-Magyar Banknál* a pénz, ha nem adja ki, illetőleg ha nem jut belőle. Addig csak papíron lesz olesó a pénz, amely a valóságban nem is lehet olesó, mert hiszen a legtöbb helyen egyáltalán nincs.

Amidőn még megemlítjük, hogy a *Kunszentmártoni Takarékpénztár Rt.* a legválságosabb időben is a kamatláb felemelése tekintetében messze földön a legnagyobb tartózkodást tanusította s ugyanazon környéken a kamatláb leszállítását s új kölcsönök olesóságát illetőleg ma is versenyen kívül áll, előre köszönetet mondunk soraink szives közléseért és tisztelettel maradunk

Kunszentmárton, 1914. március 31.

A *Kunszentmártoni Takarékpénztár Rt.* igazgatósága.

Megnyugtadjuk a *Kunszentmártoni Takarékpénztárt*, hogy cikkünk nem *Kunszentmártonra*, hanem «széles nagy Magyarországra» vonatkozott, melyben leszögeztük azt a tényt, hogy a nagy bankok rajta ülnek a pénzen és mai napság, — dacára a 4%-os hivatalos kamatlábnak, — pénzt nem folyósítanak.

A *Kunszentmártoni Takarékpénztár*ra — az öreg takarékra, — panasz, a legnagyobb pénzválság idején sem volt. Ott bármely időben lehetett kölcsönt kapni. Sőt, más takarékpénztár is ide küldte klienseit és lehet mondani, kinek csak lehetett, adtak is kölcsönt. Az öreg takarékpénztár mindig el volt látva elegendő pénzzel, *Kunszentmárton* és az egész Tiszazug pénzkészletét innen szerezte be az egész pénzválság alatt. Míg más takarékok tönkrementek, vagy pedig kénytelenek voltak az üzletüket beszűntetni, addig a *Kunszentmártoni Takarékpénztár* éppen ezen idő alatt érte el virágzásának tetőpontját és emelkedett olyan nagy tekintélyre, aminővel kevés vidéki pénzintézet dicsekedhetik. Ezt a tekintélyt az öreg takarékpénztár vezetőinek bölcs és előrelátó politikája szerezte, kik a jobb időkben megtakarított filléreket a rossz időkben megszorult polgároknak adták oda, amikor arra éppen égető szükség volt.

A *kunszentmártoni takarékpénztárak* tehát nem vehetik magokra cikkünket, sőt, ellenkezőleg büszkének lehetnek, mert ott nem csak most, de a múltban is mindig elegendő pénz állott, megfelelő kamatláb mellett, a közönség rendelkezésére és első intézetek voltak az országban, mely az *Oszták-Magyar Bank* kamatláb esése után, azonnal leszállította a kamatlábat.

Amerikai párbaj.

(Szerelme áldozata.)

Egy fiatal, 25 éves ügyvédjelölt tragédiáját jelenti nekünk szolnoki tudósítónk. Szeretett egy leányt, de azt a leányt más is szerette, tehát nem volt más mód: amerikai párbajt vívtak a szerelmesek. Az áldozat most a szolnoki kórházban fekszik bekötött mell, a halállal vívódva.

Az esetről a következőket jelenti tudó-

MILKO
IGNÁCZ

ELSŐRENDŰ ÚRI SZABÓSÁGA
SZOLNOK.

TELEFON 206.

BAROSS-ÉS SZAPÁRY-U. SAROK.

TELEFON 206.

sitónk: *Vermes* József 25 éves ügyvédjelölt Tiszaföldváron mellbe lötte magát. Súlyos sérüléseivel azonnal beszállították a szolnoki kórházba. A hozzátartozók előtt megfoghatatlan volt, hogy *Vermes* miért követett el öngyilkosságot, hiszen megvolt mindene, anyagi bajokkal nem küzdött. Némelyek szerelmét, mások életuntségét emlegették.

A kórházban jobban lett *Vermes* és bevallotta, hogy öngyilkosságának oka egy *szolnoki szép barna leány*, aki miatt *amerikai párbajt* vívott. Addig-addig kérték *Vermest*, míg elbeszélte tragédiájának a történetét.

Vermes József tiszaföldvári születésű, atyjának Tiszaföldváron szép birtoka van, hol a szolnoki urak és hölgyek gyakran fordultak meg. Egy ur család, csodaszép leányokkal több hónapig vendége volt a *Vermes* családnak. A fiatalok hamar összebarátkoztak és megszerették egymást.

A szülők el is határozták, hogy a fiatalokból egy pár lesz. Ettől kezdve mindig együtt voltak, úgy tekintették őket, mint völegényt és menyasszonyt.

A nyár végével a leányka családja viszatért Szolnokra. *Vermes* is bement Szolnokba és egy irodában alkalmazást vállalt. A szerelmesek ezután mindennap találkoztak és boldogságuk nem ismert határt.

Hogy-hogy nem, *Vermes* egy este arról értesült, hogy imádottjának imádója van. Kereste az alkalmat, hogy megismerkedjék riválisával, ami februárban meg is történt. A két fiatal összeszólalkozott, aminek amerikai párbaj lett a vége.

A vesztés *Vermes* József lett. Március 28-án hazament Tiszaföldvárra és ott még aznap mellbelötte magát.

Az orvosok bízna a fiatalember felgyógyulásában, akinek vasárnap különben érdekes látogatója volt: *a barna leányka*. Az öngyilkos jogász eszméletlenül volt, amikor jegyese odalépett ágyához, megszorította a kezét és csak ennyit mondott a leánynak:

— Meg kellett tennem, a becsület követelte.

A hatóság egyébként szigorubb vizsgálatot indított ebben a regényes ügyben.

Hirek.

Kunszentmárton, 1914. március 29.

— **Az időjárás.** Herschel szerint:

A hónap eleje hűvös, nedves; 10—17-ig szép, enyhe, 17—25-ig változó; a hónap vége esős. — *A hold fényváltozásai.* 3-án este 8 óra 41 perckor *első negyed*. 10-én délután 2 óra 28 perckor *holdtölte*. 17-én délelőtt 8 óra 52 perckor *utolsó negyed*. 25-én délután 12 óra 22 perckor *ujhold*. A nap e hónap folyamán 1 óra 35 perccel nő. Hossza a hónap első napján 12 óra 45 perc, az utolsó 14 óra 20 perc.

— **Debreceni vértanuk.** Az egész országban megindult a gyűjtés a debreceni vértanuk síremlékére, kik Catarau és társai pokolgépének áldozatul estek. Alighogy megalakult a magyar görög kath. püspökség, a hazai és a külföldi oláhok ádáz szítkokat szórtak az új püspökre és környezetére, nemkülönben a magyar kormányra, mely a magyarság védelmére, a magyar görög katolikus megmentésére felállította a hajdudorogi püspökséget és ezáltal több százezer tiszta, fajmagyart vont el az oláhok kezei alól, akik pedig az eloláhosítás veszedelmének voltak kitéve. Ez nem tetszett az oláhoknak. Miután szóval és hírlapi cikkeikkel nem bírták megakadályozni, hogy a hajdudorogi püspökség létesüljön, elhatározták, hogy megölik Miklósi püspököt és környezetét. El is jött a bomba Debrecenbe, Miklóssy életben maradt, — de meghalt a püspökhelyettes, az ügyész, a titkár, szóval a püspökség vezetői. Ezeknek óhajt síremléket állítani az ország.

Kunszentmártonban a *kath. népszövetség* kezdte meg a gyűjtést a vértanuk síremlékére. Nem sok jött be, mindössze 22 k. 60 fill., ezt azonban annak tudjuk be, hogy Kunszentmártonban még nem tudtak arról, hogy gyűjtenek a vértanuk síremlékére. Ha a gyűjtésről tudomása lesz közönségünknek, nem hisszük, hogy akad-

jon valaki, ki egy-két fillért ne adjon erre a nemes célra.

Adományokat elfogad *Timon* Zsigmond esperes-plebános.

A kath. népszövetség ivén adakoztak: Dr. Domján Jenő 5 korona, Dósa József 2 korona, Csetkovits Miklós 2 korona, Józsa Károly 2 korona, Herceg János 1 korona, Kuna András 1 korona, Ambruzs Gergely 1 korona, Harangozó Gáspár 1 korona, Lengyel Péter 1 korona, Gyóllai Antal 60 fillér, Pugner Máttyás 60 fillér, Ambruzs Mihály 50 fillér, Takács Máttyás 50 fillér, Horpácsi Sándor 50 fillér, Józsa G. József 40 fillér, Papp Albert 30 fillér, Hegedűs László 30 fillér, Molnár Gáspár 30 fillér, Tóth János 30 fillér, Varga István 20 fillér, Szilák István 20 fillér, Kiss L. Lukács 20 fillér, Kiss L. József 20 fillér, Berta Máttyás 20 fillér, Nagy Lajos 20 fillér, Lazi István 20 fillér, Dósa Szilveszter 20 fillér, R. Kiss István 20 fillér, Balla János 20 fillér, Farkas Máttyás 10 fillér, Molnár János 10 fillér, Szaszko Szilveszter 10 fillér. Összesen 22 korona 60 fillér.

— **Gyász.** Szabó András kunszentmártoni földbirtokost súlyos csapás érte. Édes atyja: id. Szabó Imre 85 éves korában rövid szenvedés után március hó 29-én elhunyt. A megboldogult 64 unokát hagyott hátra.

— **Sorozás.** Kunszentmártonban a főszorozás 1914. május hó 2. 4. 5. Tiszaföldváron május hó 6. 7. 8., napjain tartatik meg. Kunszentmártonban 424, Tiszaföldváron 499 legény kerül a sor alá. Polgári elnök: Goszthonyi Sándor vm. főjegyző lesz.

— **Uj választókerületek.** A hivatalos lapban megjelent az új választókerületek beosztásáról szóló belügyminiszteri rendelet. Vármegyénk új beosztását az alábbiakban közöljük:

Vármegyénkben 9 választókerület lesz. Szolnok és Jászberény r. t. városok önálló választókerületet képeznek.

A kerületek beosztása egyébként a következő:

I. Jákóhalmi választókerület. Székhelye Jákóhalma. Alattyan, Jákóhalma, Jánoshida, Jászárokszállás. Jászdósa, Felsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jásztelek és Pusztamonostor községekkel.

II. A Jászapáthi választókerület. Székhelye Jászapáthi. Bessenyszög, Jászsószentgyörgy, Jászapáthi, Jászkisér, Jászlady, Jászszentandrás, Kótelek, Nagykirály és Tiszasüly községekkel.

III. A jászberényi önálló választókerület.

IV. A karcagi választókerület. Székhelye Karcag. Odatartozik Karcagon kívül még Kisujszállás.

V. A kunhegyesi választókerület. Székhelye Kunhegyes. Dévaványa, Kenderes, Kunhegyes és Kunmadaras községekkel.

VI. A kunszentmártoni kerület Kunszentmárton székhellyel. Csépa, Cibakháza, Kunszentmárton, Mesterszállás, Nagyrév, Rákócifalva, Szelevény, Tiszaföldvár, Tiszainoka, Tizsakürt, Tizsasas, Tizsaug, Tizsavarkony és Vezseny községekkel.

VII. Mezőtúri választókerület Mezőtúr székhellyel. Kuncsorba, Mezőtúr és Turkeve községekkel.

— **Ismerkedési-est.** A kunszentmártoni dalárda az elmúlt vasárnap a Kath. Körben ismerkedési estélyt tartott. A vacsorán nyolevanon felül jelentek meg és az a legjobb hangulatban, a reggeli órákban ért véget.

— **Szinészet.** Farkas Mihály jóhírnévűnek örvendő operette-társulata Kunszentmártonba érkezett. Az előadások f. hó 6-án, hétfőn kezdődnek meg a Körös-Szálló színháztermében, az „Aranyeső“-vel. A színtársulat megérkezését annyi jó hír előzte meg, hogy hisszük, hogy közönségünknek kellemes színházi estekre lesz kilátása. A társulat 24 tagból áll. A legújabb és legjobb darabokat adják elő. Így: *Mozikirály*, *Buksi*, *Katonadolog*, *Nemtudomka*, *Kiskirály*, *Timár Liza*, *Szerkesztő ur*, *Tündérlaki leányok*. A társulat legutóbb Mindszenten játszott másfél hónapig, a közönségnek nagy tetszése mellett.

— **Nyomatványszállítás.** A tegnapi árlejtésen a községi nyomatványok, papír- és irodaszerek szállítását Wolf Dezső kapta meg évi 1900 kor. árban Háy Géza szolnoki nyomdász 2360 koronás ajánlatával szemben.

— **Az árvíz.** Ha a Tisza szilaj folyó, a Körös is az. Elhagyta mindkettő medrét, sőt óriási területeket el is öntött. Az elmúlt szerdán a Körös vízállása 772 cm. volt, ezért a hatóság a veszélyeztetett helyeken megtette az óvó intézkedéseket. *Nagy Ottó* dr. főszolgabíró az egész héten kinn volt a veszély színhelyén és a *szelevényi* gátakat és védelmi munkálatokat *kunszentmártoni* emberekkel végeztette. Tüzoltóink és *Papp* tanácsos most is derakas munkát végeztek, idegen község gátait védelmezték éjjel és nappal.

— **A községközi bolthelyiségek.** Tegnap d. e. 10 órakor volt az árverés a községközi alatti bolthelyiségekre. A kapu mellett a Weisz Testvérek 450 koronáért, az oyoda mellett S. Kovács István 240 koronáért vette ki haszonbérbe. A két üzlethelyiség múlt évi bérösszege 2500 kor. volt.

— **Beküldetett.** Vettük az alábbi sorokat: Szomorú esetnek voltam akaratlanul a szemtanúja. Közönséges, elég gyakori eset és mégis megérdemli, hogy egy pillanatra egy szóra megáljunk és gondolkozunk felette.

Az eset a maga korrigálatlan igazságában ez: egy szegény asszony az egyik kereskedésből elemelt egy gyermek fejkötőt. Kicsi, értéktelen apróság, de nem egyenes uton szerezte meg. Kérés, fizetés nélkül meglátták és — természetesen — vissza is vették tőle.

Ez igazságos és jogos volt eddig, de ami ezután történt, megérdemli azt, hogy csak úgy egyszerűen, ne térjünk napirendre az eset fölött. Az asszony, a megtévelyedett, nagyon valószínű, hogy erősen megbánva és nem ismétlődését megfogadva menekült haza a családjához; amikor két erőteljes, pirospozsgás fiatal ember elszántan rohanna utána a egyik a megrémült asszony elé kerülve férfiasan megmarkolta a mellén a ruhát és a járó-kelőt szorakoztatására elkezdtek húzni, taszigálni az ösztönszerűen védekező asszonyt.

Hogy a kereskedő erkölcsi érzékét mennyire háborította fel az ellene elkövetett, — de megtérült — kár, az az ő egyéni joga és felfogása, de az eljárás az, ami felháborító és lázító. Megbüntetni valakit elkövetett bűnükért jogos és néha hasznos is, de meghurcolni, kihívóan rá irányítani mindenkinek a figyelmét, megbélyegezni az egész életére, megméltatlanni, lehetetlenné tenni a családi életét; se nem jogos, se nem humánus eljárás.

Néha nem ártana, bizonyos, általános formákat betartani és ilyen esetekben erre hivatalos egyéneknek, — a közrend őrének — a beavatkozását kérni, akinek egyszerű, — de erőteljes — felszólítása, több eredményt, de mindenesetre kevesebb szenzációt érne el. — Kevesebb energia és több humanitás!

Egy előfizető.

— **Uj előfogatos.** A község előjárósága tegnap délelőtt tartott árlejtést a községi előfogatot vállalatba adására. A legelősebb ajánlatot (3000 koronát) K. Kiss Antal tette.

— **Birtokváltásokok.** A kunszentmártoni kir. járásbírósa telekkönyvi osztályának az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyzeteket be: Kovács M. Antal megvette Majzik A. József házat 2600 koronáért. Cakó Lajos és neje megvették Fejes Márton házat 1400 koronáért. Gyulai János és neje megvették B. Tóth Jánosné Veres Erzsébet birtokát 640 koronáért. K. Farkas András megvette K. Farkas István földrészét 850 koronáért. S. Tóth Károlyné Budács Rozália megvette Lazi Lőrinc házat 2300 koronáért.

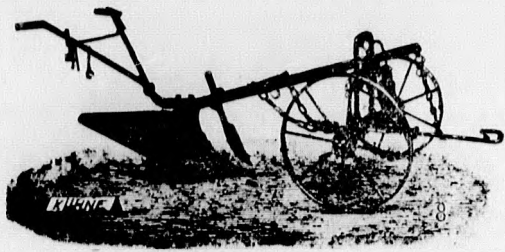
— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1914. március 28-tól április 4-ig *születtek*: Majzik József, Kökény János, Szioron Kálmán, Kardos Ferenc, Kómár Maria, B. Kiss Mária, Magyar Károly, Hegedűs Béla, Szabó Imre, Bozók Imre József. — *Házasságkötés nem volt.* — *Elhaltak*: Tóth Ferenc 30 éves, id. Szabó Imre 84 éves, Halász Péterné szül. Réti Ilona 18 éves, Kardos Mária 8 hónapos, Sári Márton 9 éves.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.

Alulírott úgy a magam, valamint az egész család nevében is hálás köszönetet mondok mindazon ismerőseink és jó barátainknak, kik Istenben boldogult édes apánk, néhai Szabó Imre temetésén való megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni szivesek voltak.

Kunszentmárton, 1914. ápril 3.

Szabó András.

Kunszentmárton, Tiszanagyrev, Inoka, Cibakhaza, Kürt, Ugh, Sas, Csépa, Szelevény, Mesterszállás községek gazdaközönségének szíves tudomására hozzuk, hogy gyári vállalatunk képviseletét az ottani vidékre

Bozsik János és Tsa uraknak Kunszentmárton

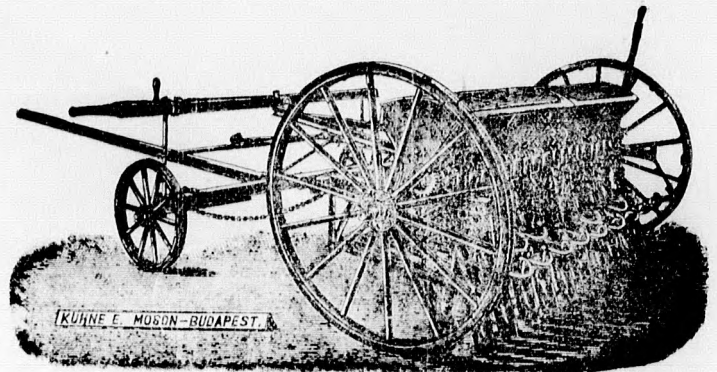
adtuk át és kérjük, hogy bizalommal nevezettekhez fordulni szíveskedjenek. Bozsik János és Tsa összes gyártmányainkban nagy raktárt tart, ahol gépeink természetben megtekinthetők.

Ajánljuk **Hungária Drill, Mosoni Drill, Vera II. hírneves vetőgépeinket, ekéinket, boronáinkat és egyéb talajmivelő eszközeinket, kukoricamorzsolóinkat 10-féle nagyságban, szecs kavágóinkat, répavágóinkat stb. stb.**

Benzin és nyersolaj motorok.

Tisztelettel

KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyár R.-T. Moson - Budapest.

ORVOSOK
ajánlják, mint legelismertebb köhős ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat
a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számköhögés, katarus, gégefájás stb. minden előforduló *hülés* ellen.

6100 köszönő s hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb hombonok.
Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron **Goldman Adolf** gyógytárában és minden hazai gyógytárában.

Nagyon szép **CIMBALOM** eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kenyérdagasztó-gép és hozzávaló felszerelések, 1 drb motorral olcsón eladók **SZTUPJANSZKY ANDORNAL** Csépa.

B. KOVÁCS SÁNDORNAK Szelevényen a Vadásban egy kazal jómiaőségű **hereszénája** van eladó.

SZÜCS PÉTERNEK Szapári utcában 871 számú házában 2 szoba, melléképületekkel együtt Szent György naptól kezdve, haszonberbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal a háznál.

HERZOG JÓZSEFNEK Király (régi Zsinór-utcai)

sarok háza

közvetlen az új vásártér közelében, szabadkézből eladó. — Értekezhetni lehet Herzog József fogyasztási kezelővel.

Fehérnemű varroda!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy elvállalom mindenemű fehérneműnek varrását ágyhuzatokat, menyasszonyi keblengyékét stb.

Kérem a m. t. közönség szíves pártfogását.

Tisztelettel **Szabó Józsefné.**
Wesseliényi-utca.

Élővirágok

a **husvéti szezonra** nagy választékban kaphatók, előjegyzéseket már elfogad. Csokor és koszoru rendeléseket pontosan elkészít a leg szebb kivitelben

Veress Jánosné

(a Kulacsos iskola szomszédságában) Eötvös-utca 104.

Acetylen készülék

egész jókarban lévő gépezettel, luzterokkal együtt teljesen jókarban, a villanyvilágítás bevezetése folytán fölöslegessé vált, olcsón

eladó

Ugyanott egy jókarban lévő **billiárdasztal** is eladó.

Klein Sándor nagyvendéglősnél **CIBAKHÁZAN.**

FIGYELEM!

85,000 pár cipőt 4 páranként 8.50 kor.-ért

elárusítunk, mivel azon kellemes helyzetbe jöttünk, hogy nagyobb mennyiségű cipőraktári a legújabb divatuakat megvásároltunk. Ezen cipőket úgy férfiaknak, mint nőknek 2-2 páranként úgy barna, mint fekete színben, kítűnő szegezett talppal a leg-elegánsabb kivitelben négy páranként 8.50 koronáért utóvét mellett szállítunk, mely cipők, ha nem felelnek meg, készséggel kicseréljük, vagy a pénzt visszaadjuk. — Megrendelésnél kérjük a lábszámra ügyelni. Szíves megrendelések következő címre intézendők:

K. Schuhwaren-Export A. Ges.
KRAKAU (Oesterr) Esterag. Nr. f-90.

Több darab **KISZOLGÁLÓ PULD** eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakás

2 szobás, külön udvarral Szt.-györgyre esetleg azonnal is bérbeadó. Bővebbet **Kerekes Mihály** kádár-mesternél Garai-ut 150. sz.

Úgyes fiu **TANONCNAK** telvéteik **Schiffer Jakab** Fiai rőfös- és dívatáru kereskedésében.

Egy jorksiri faj **tenyész koca** 12 darab egy hetes fiatal eladó. — Hol? Megtudható a kiadóhivatalba.

Tiszta, szép **makulatura papir** csak métermázsza számra lapunk nyomdájában kapható.

Őszibaraczkfát,
mindenfélé **gyümölcsfa vadonczot,**
akáczcsemetét,
2 éves **szőlővesszőt**
gyökeres **szőlővesszőt**
igen olcsón ad **Unghváry László**
faiskolája **Czegléd.** Tessék árjegyzeket kérni.